

Herstelplan 2021

Inbreng 23 maart 2021

Datum 23 maart 2021

Auteur Ben Schulte

Voorzitter

De besprekingen op 4 en 15 maart waren toegespitst op wijzigingsvoorstellen. Vandaag bevat de bijdrage van GroenLinks wel het hele verhaal en wel als volgt:

1. Analyse van de oorzaken van de niet sluitende begroting
2. Criteria en uitgangspunten van GroenLinks voor het herstelplan
3. Beoordeling van het voorliggende plan en de ingediende wijzigingsvoorstellen
4. conclusies en onze voorstellen

1. Analyse van de oorzaken

Onze analyse wijkt waarschijnlijk niet veel af van wat we allemaal ervaren. De oorzaken benoemen wij als volgt:

- a. De te lage Rijksbijdrage in het Sociale domein. Oplossing daarvan ligt in handen van de arbitrage tussen Rijk en VNG over de bijdrage voor jeugdzorg en in het aanstaande regeerakkoord met hopelijk een reparatie vanaf 2023.
- b. De open einde regelingen in het sociale domein en met name de onbeheersbaarheid daarvan door de gemeente, met een forse dosis pech op incidentele gevallen. Vooralsnog is dit onoplosbaar, maar het vraagt een goede en realistische risico-analyse en daarmee een heroverweging van de paragraaf weerstandsvermogen in de eerstvolgende begroting.
- c. De financiële afspraken in de Gemeenschappelijke Regeling 1Stroom. Dat vraagt in ieder geval om de herziening van de financiële afspraken met Duiven, zoals al voorzien in de gemeenschappelijke regeling. Later mogelijk gevolgd door aanpassing van de samenwerkingsrelatie met Duiven en andere gemeenten in de regio.

Structurele oplossingen voor het financieel tekort hebben tijd nodig, dus nu moeten we pleisters plakken, tijd kopen en zeker geen maatregelen nemen die schadelijk zijn voor de lange termijn.

2. Uitgangspunten en criteria voor het herstelplan

Onze uitgangspunten en criteria, die we hebben gehanteerd zijn:

- Voldoen aan de eisen van de provincie in haar rol als toezichthouder, maar niet meer dan dat. Zo minimaal mogelijke bijstelling van onze begroting, opdat deze net wel sluitend is en het weerstandsvermogen net voldoende wordt.
- Reëel en eerlijk, op korte termijn haalbaar, zoals de provincie verwacht
- Een betrouwbare overheid blijven en dus aangegane verplichtingen en verwachtingen gestand doen
- De sociale en ruimtelijke basisstructuur van de gemeente intact laten
- Niet tornen aan de ondersteuning van minima.

Het programma Sterk Bestuur vanuit de Provincie moet ons helpen bij de visievorming voor de langere termijn. De agendapunten daarvoor hadden we al graag in dit herstelplan gehad, maar die bewaren we nu voor dat traject, dat volgende maand begint.

3. Het voorliggend plan en de ingediende wijzigingsvoorstellen

Het voorliggend plan bevat volgens GroenLinks in het algemeen een correcte beschrijving van de situatie, en van uitgangspunten en criteria, die in grote mate overeenkomen met die van GroenLinks.

Zoals al op 4 maart aangegeven, vinden we de onderbouwing en redeneerlijn niet heel sterk. Onze verbeteringsuggesties daarvoor zijn niet overgenomen en dat vraagt wellicht nog een extra discussie met de provincie. Daarvoor is het college straks aan zet.

We snappen inmiddels ook goed dat niet het hele saldo van de komende jaren als dotatie naar de algemene reserve wordt opgevoerd, maar een beperkter bedrag. Er is dus nog een flinke buffer per jaar om onvoorziene omstandigheden op te vangen.

Het financiële plaatje dat we op 4 maart voorgelegd kregen had ambtelijk akkoord gekregen bij de provincie en is daarmee de toetssteen voor mogelijke aanpassingen. Het totaal aan bezuinigingen over de vier jaar in die versie bedraagt 2.051 k-euro (2 miljoen, 51 duizend).

Op verzoek van een aantal fracties in de raad is er na 4 maart in de nu voorliggende versie (van 15 maart) al wat extra ruimte gemaakt om andere bezuinigingen te verzachten. Dat heeft het college gevonden bij het wegenonderhoud en het Mosterdhofplan.

- De extra ruimte bij het wegenonderhoud vinden we acceptabel, al is er wel een risico dat de provincie dit opnieuw niet accepteert.
- De aanpassing van het Mosterdhofplan vinden we een slecht idee. In eerste instantie leek het om slechts een vertraging van een jaar te gaan, zonder nadelige financiële consequenties. Maar het antwoord op onze technische vragen geeft aan dat het vertraagd uitvoeren alleen maar extra (proces)kosten oplevert, waar geen echte dekking tegenover staat. Dit is echt verkeerd korte-termijndenken dat helemaal niet nodig is en dat volledig tegen het uitgangspunt van betrouwbare overheid ingaat. De gemeentelijke betrouwbaarheid op participatie in het algemeen krijgt hierdoor weer een knauw, met alle gevolgen van dien. Gemeente en inwoners hebben elkaar hard nodig, zeker in deze tijd. We willen dus dat de variant van 4 maart gehandhaafd wordt en hebben daarvoor een amendement ingeleverd, mede ingediend door SP en D66.

Op 4 maart heeft ook mevr van Bladel ingesproken en haar zorgen geuit over de bezuinigingen in het sociaal domein en bij het mantelzorgcompliment. Daarnaast heeft ze een paar rekenfoutjes ontdekt (bij uren huishoudelijk hulp en optelsom van mantelzorgcompliment). Gelukkig zijn die foutjes hersteld en, als dat nog niet gebeurd is, adviseer ik het college mevr van Bladel alsnog te bedanken voor haar opmerkzaamheid. Ze zit nu vast achter de Live-stream te kijken, dus dat kan nu direct.

De antwoorden op onze technische vragen geven ons een beeld dat niet alle cijfers helder zijn, zoals bij het mantelzorgcompliment (verschil in aantallen tussen voorjaarsnota en nu) en de stroomkosten openbare verlichting (geen verbruiksgegevens, onduidelijkheid of er alleen stroomkosten zijn geboekt op die grootboekpost en of besparingsdoelen zijn gehaald). Dat baart ons zorgen.

Ook het antwoord op de vragen van het CDA over het onderhoud van wegen en groen levert een zorgelijk beeld, maar geeft geen echt antwoord op de vraag waarom de budgetten tussen Duiven en Westervoort niet ongeveer evenredig zijn met de oppervlaktes van beide gemeenten.

Geheel buiten beeld blijft de volgende curieuze situatie: Als een onderhoudsactiviteit (maaien of vegen) door een externe aannemer wordt uitgevoerd, wordt deze op een kostenpost van de betreffende gemeente geboekt. Maar als dezelfde activiteit door een gemeente-ambtenaar wordt uitgevoerd hoort dat bij het 1stroombudget, waardoor het voor 37% op Westervoort en voor 63% op Duiven drukt. De keus hierover ligt bij 1stroom zelf.

Over deze punten rondom 1Stroom willen we in het kader van Sterk Bestuur nog doorpraten.

We hebben op 15 maart aangegeven dat we op vijf items een aanpassingsvoorstel in zouden dienen. Dat hebben we gedaan en deze liggen nu ook voor:

1. Terug naar de Mosterdhofvariant van 4 maart, zoals net aangegeven
2. We willen de bezuiniging op de bibliotheek verlagen en verschuiven van bezuinigen op activiteiten, naar bezuinigen op huisvestingskosten;
3. We willen ook het mantelzorgcompliment op een redelijk niveau houden en dat niet als aalmoes afdoen.
4. Als dekking brengen we het verkleinen van de wethoudersformatie in en
5. Boeken we de besparing op de stroomkosten van de openbare verlichting door LED-verlichting in.

Ook de andere fracties hebben voorstellen gedaan en cda, vvd en vaak d66 hebben elkaar op een groot aantal voorstellen gevonden en hebben daarvoor dus een meerderheid in de raad.

Hun gezamenlijke voorstellen zijn niet allemaal onze eerste keus, maar we kunnen er vaak ook niet echt tegen zijn, zeker niet als er nog wat ruimte is voor onze eigen voorstellen.

Mijn collega Ciska Wobma zal de steun of niet steun voor de andere voorstellen in de volgende ronde nader toelichten.

Als we al deze voorstellen doorrekenen is er net nog ruimte voor onze eigen voorstellen, zij het gedeeltelijk in aangepaste vorm.

- De besparing op de stroomkosten van openbare verlichting is wel al verwerkt in aangepaste extra bezuiniging op wegen/groen, maar is op zich ook nog nuttig voor de budget-helderheid.
- Voor het minder korten op het mantelzorgcompliment hebben we slechts beperkt budgetruimte gevonden, dus dat voorstel is aangepast.

4. Conclusie

Daarom blijven de vijf wijzigingsvoorstellen van ons staan:

1. Het terugdraaien van de Mosterdhof-bezuiniging naar de variant van 4 maart
2. Het minder bezuinigen op de bibliotheek, met
3. Een dekking uit het verlagen van de wethoudersformatie.
4. Het niet marginaliseren, maar slechts halveren naar 50 euro van het mantelzorgcompliment voor dit jaar, 2021. Voor de jaren erna moeten we de volledige bezuiniging helaas laten staan door te weinig dekking, maar we komen er later vast nog op terug.
5. De besparing van stroomkosten Openbare Verlichting apart zichtbaar maken.

Met onze steun aan de gezamenlijke voorstellen van CDA-VVD en onze voorstellen komen we tot een totaalbezuinigingsbedrag dat, afgerond op kilo-euro's (1000-euro), weer precies even hoog is als het totaalbedrag van het college-voorstel op 4 maart, te weten 2 miljoen, 51 duizend euro.

i	pr	betreft	amendemen	meerder	steun C	jr2021	AMEND	jr2022	AMEND	jr2023	AMEND	jr2024	AMEND		
M	1	waarstaatjegemeente stoppen	cda vvd d66	ja	ja	€ 0	€ 0	€ 5.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
B	1	verhuur personeelsruimte	cda6vvd	ja	ja	€ 0	€ 0	-€ 20.000	€ 0	-€ 20.000	€ 0	-€ 20.000	€ 0		
J	1	OZB 10% in 2022 ->7%	VVD_CDA_d66	ja	ja	€ 0	€ 0	€ 303.705	€ 212.594	€ 303.705	€ 212.594	€ 303.705	€ 212.594		
H	1	wethoudersformatie 2,5 -> ca 2,	GL_d66	mogelijk	ja, zelf		€ 0	€ 0	€ 15.000	€ 0	€ 30.000	€ 0	€ 30.000		
E	1	verhogen tarief hondenbelasting	VVD3_cda d66	ja	ja	€ 0	€ 0	€ 19.000	€ 19.000	€ 19.000	€ 19.000	€ 19.000	€ 19.000		
		Subtotaal programma 1	j			€ 279.702	€ 279.702	€ 574.147	€ 513.036	€ 564.836	€ 523.725	€ 547.913	€ 506.802		
O	2	minder bijdrage aan kindervakar	CDA-vvd d66	ja	ja		€ 0	€ 2.000	€ 0	€ 2.000	€ 0	€ 2.000	€ 0		
L	2	verenigingen subsidie korten	CDA	nee?	nee		€ 0		€ 0	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000		
D	2	combifunct cultuur PO-Element	d66	nee?	nee		€ 0		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
P	2	bibliotheek huisvest-subsidie hal	GL2	mogelijk	ja, zelf		€ 0		€ 0	€ 66.786	€ 30.000	€ 66.786	€ 30.000		
K	2	mantelzorgcompliment half ipv-9	GL3	variant 202	ja, zelf	€ 28.200	€ 15.500	€ 28.000	€ 28.000	€ 27.800	€ 27.800	€ 27.600	€ 27.600		
		Subtotaal programma 2	j			-€ 364.690	-€ 377.390	€ 81.135	€ 79.135	€ 233.346	€ 194.560	€ 218.146	€ 179.360		
I	3	mosterdhof variant 9 mrt->4mrt	GL1,SP d66	wellicht	ja, zelf	€ 15.780	€ 15.780	€ 23.645	€ 16.296	€ 32.640	€ 17.660	€ 21.334	€ 0		
N	3	budget bedrijvigheid	d66_3	nee?	nee	€ 0	€ 0	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000		
C	3	bezuinigen wegen niet door late	CDA4;VVD1	ja	ja	-€ 50.000	-€ 50.000	-€ 35.000	-€ 25.000	-€ 35.000	-€ 25.000	-€ 35.000	-€ 25.000		
A	3	onderhoud groen	cda5,vvd2	ja	ja	€ 0	€ 0	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000	€ 0	€ 50.000		
F	3	stoppen werkhdn vrijetijdsecono	d66 - GL	wellicht	ja, mede		€ 2.500		€ 2.500		€ 2.500		€ 2.500		
G	3	verlichting stroomkosten LED	GL5 d66	incl	ja, zelf		pm 2500	€ 0	pm 2500	€ 0	pm 2500	€ 0	pm 2500		
		Subtotaal programma 3	j			€ 19.072	€ 21.572	-€ 4.363	€ 50.788	€ 965	€ 48.485	-€ 10.341	€ 30.825		
		Totaaloverzicht bezuinigingen													
		programma 1				€ 279.702	€ 279.702	€ 574.147	€ 513.036	€ 564.836	€ 523.725	€ 547.913	€ 506.802		
		programma 2				-€ 364.690	-€ 377.390	€ 81.135	€ 79.135	€ 233.346	€ 194.560	€ 218.146	€ 179.360		
		programma 3				€ 19.072	€ 21.572	-€ 4.363	€ 50.788	€ 965	€ 48.485	-€ 10.341	€ 30.825		
		totaal programma's				-€ 65.916	-€ 76.116	€ 650.919	€ 642.959	€ 799.147	€ 766.770	€ 755.718	€ 716.987	€ 2.139.868	€ 2.050.599
		totaal was op 4 maart:				-€ 65.916		€ 628.570		€ 769.167		€ 719.384		€ 2.051.205	totaal